

รายวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
รหัสวิชา ว22101
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง การละลายของสารในน้ำ (2)

ครูผู้สอน ครูเอกพงศ์ วิพลชัย

ครูอรรถชัย ศิริวัฒนศักดิ์ดินา

การละลายของสารในน้ำ

(2)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1

อธิบายองค์ประกอบของสารละลาย

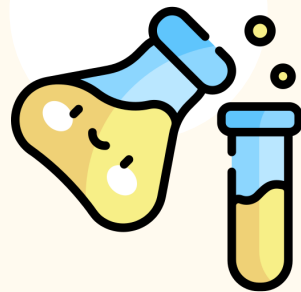
2

ระบุตัวทำละลายและตัวละลายในสารละลาย
บางชนิด โดยใช้สถานะและปริมาณของสารใน
สารละลายเป็นเกณฑ์

กิจกรรมที่ 2

ระบุองค์ประกอบของสารละลายได้
อย่างไร

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาจุดประสงค์
วัสดุและอุปกรณ์ และวิธีการดำเนิน
กิจกรรมในใบกิจกรรมที่ 2

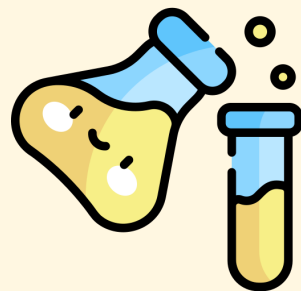

จุดประสงค์ของ
กิจกรรมนี้คืออะไร

จุดประสงค์ของกิจกรรม

วิเคราะห์ข้อมูลและอธิบายเกณฑ์ที่ใช้ระบุ
ตัวละลายและตัวทำละลายในสารละลาย

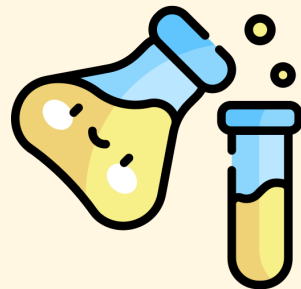
การทำกิจกรรมมีขั้นตอน
โดยสรุปอย่างไร

ขั้นตอนโดยสรุป

วิเคราะห์สถานะและปริมาณในองค์ประกอบ
ของสารละลาย เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ระบุตัวทำละลาย
ในสารละลายแต่ละชนิด

ให้นักเรียนวางแผนการทำงานกลุ่ม
ในใบกิจกรรมส่วนที่ 1

นักเรียนแบ่งงาน ในกลุ่มกันอย่างไร

ตาราง แสดงองค์ประกอบของสารละลายบางชนิด

สถานะของสารละลาย	สารละลาย	องค์ประกอบ	ตัวทำละลาย	ตัวละลาย
ของแข็ง	ทองเหลือง	ทองแดง (ของแข็ง) 60% สังกะสี (ของแข็ง) 40%	ทองแดง	สังกะสี
	นาก	ทองแดง (ของแข็ง) 60% ทองคำ (ของแข็ง) 35% เงิน (ของแข็ง) 5%	ทองแดง	ทองคำ เงิน
	เหล็กกล้าไร้สนิม	เหล็ก (ของแข็ง) 74% โครเมียม (ของแข็ง) 18% นิกเกิล (ของแข็ง) 8%	เหล็ก	โครเมียม นิกเกิล

ตาราง แสดงองค์ประกอบของสารละลายบางชนิด

สถานะของสารละลาย	สารละลาย	องค์ประกอบ	ตัวทำละลาย	ตัวละลาย
ของเหลว	น้ำเกลือ	น้ำ (ของเหลว) เกลือแกง (ของแข็ง)	น้ำ	เกลือแกง
	น้ำเชื่อม	น้ำ (ของเหลว) น้ำตาลทราย (ของแข็ง)	น้ำ	น้ำตาลทราย
	แอลกอฮอล์ เช็ดแผล	เอทานอล 70% น้ำ 30%	เอทานอล	น้ำ
	ทิงเจอร์ไอโอดีน	แอลกอฮอล์ 95.5% ไอโอดีน 2% โพแทสเซียมไอโอไดด์ 2.5%	แอลกอฮอล์	ไอโอดีน โพแทสเซียมไอโอไดด์

ตาราง แสดงองค์ประกอบของสารละลายบางชนิด

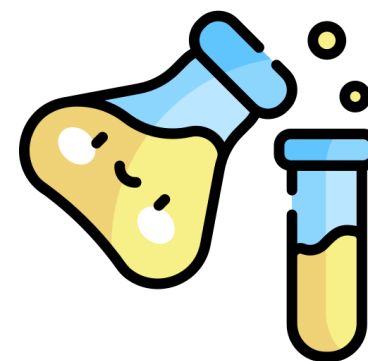
สถานะของสารละลาย	สารละลาย	องค์ประกอบ	ตัวทำละลาย	ตัวละลาย
แก๊ส	อากาศ	แก๊สไนโตรเจน 78% แก๊สออกซิเจน 21% แก๊สอื่น ๆ 1%	แก๊สไนโตรเจน	แก๊สอื่น ๆ ออกซิเจน
	แก๊สชีวภาพ	แก๊สมีเทน 68% แก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ 31% แก๊สอื่น ๆ 1%	แก๊สมีเทน	คาร์บอนไดออกไซด์ แก๊สอื่น ๆ

+

+

นักเรียนแต่ละกลุ่ม

ร่วมกันทำกิจกรรมที่ 2

น้ำเกลือ น้ำเชื่อม และทิงเจอร์ไอโอดีน
มีสารใดเป็นตัวทำละลาย

น้ำเกลือและน้ำเชื่อม มีน้ำเป็นตัวทำละลาย
ส่วนทิงเจอร์ไอโอดีน มีแอลกอฮอล์เป็นตัวทำละลาย

ตัวทำละลายของน้ำเกลือ น้ำเชื่อม และ
ทิงเจอร์ไอโอดีน มีสถานะเหมือนหรือ
แตกต่างกันจากสถานะของสารละลายอย่างไร

ตัวทำละลายของน้ำเกลือ น้ำเชื่อม และทิงเจอร์
ไอโอดีน มีสถานะเหมือนกับสารละลาย คือ สถานะ
ของเหลว

ตัวละลายของน้ำเกลือ น้ำเชื่อม และ
ทิงเจอร์ไอโอดีน มีสถานะเหมือนหรือแตกต่างกัน
จากสถานะของสารละลายอย่างไร

+

ตัวละลายของน้ำเกลือ น้ำเชื่อม และทิงเจอร์
ไอโอดีน มีสถานะแตกต่างจากสถานะของ
สารละลาย คือ เป็นของแข็ง

ถ้าสารละลายประกอบด้วย
สารที่มีสถานะต่างกัน มีเกณฑ์
อย่างไรในการระบุตัวทำละลาย

ถ้าสารละลายประกอบด้วยสารต่างสถานะกัน
สารที่มีสถานะเดียวกันกับสารละลาย
จัดเป็นตัวทำละลาย

ทองเหลือง นาก เหล็กกล้าไร้สนิม อากาศ
และแก๊สชีวภาพ การระบุสารที่เป็น
ตัวทำละลาย พิจารณาจากสิ่งใด

สารในองค์ประกอบที่มีปริมาณร้อยละ
มากที่สุดจัดเป็นตัวทำละลาย

ถ้าสารละลายประกอบด้วย**สารที่มี**
สถานะเดียวกัน มีเกณฑ์อย่างไร
ในการระบุตัวทำละลาย

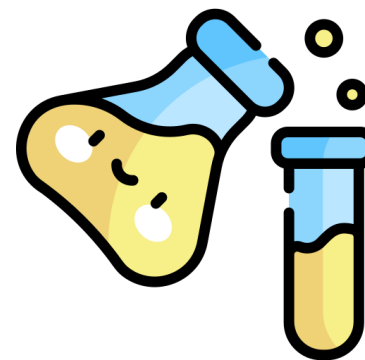

สารละลายที่ประกอบด้วยสารที่มีสถานะเดียวกัน
สารที่มีปริมาณมากที่สุดจัดเป็นตัวทำละลาย
สารอื่น ๆ ที่เหลือจัดเป็นตัวละลาย

สรุปผล

การทำกิจกรรม

สรุปผลการทำกิจกรรม

ถ้าสารที่นำมาผสมกันมี **สถานะต่างกัน**

สารที่มีสถานะเดียวกับสารละลาย

จัดเป็นตัวทำละลาย

สรุปผลการทำกิจกรรม

ถ้าสารที่นำมาผสมกัน มีสถานะเดียวกัน

สารที่มีปริมาณมากกว่า

จัดเป็นตัวทำละลาย

นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ 1

สารละลาย

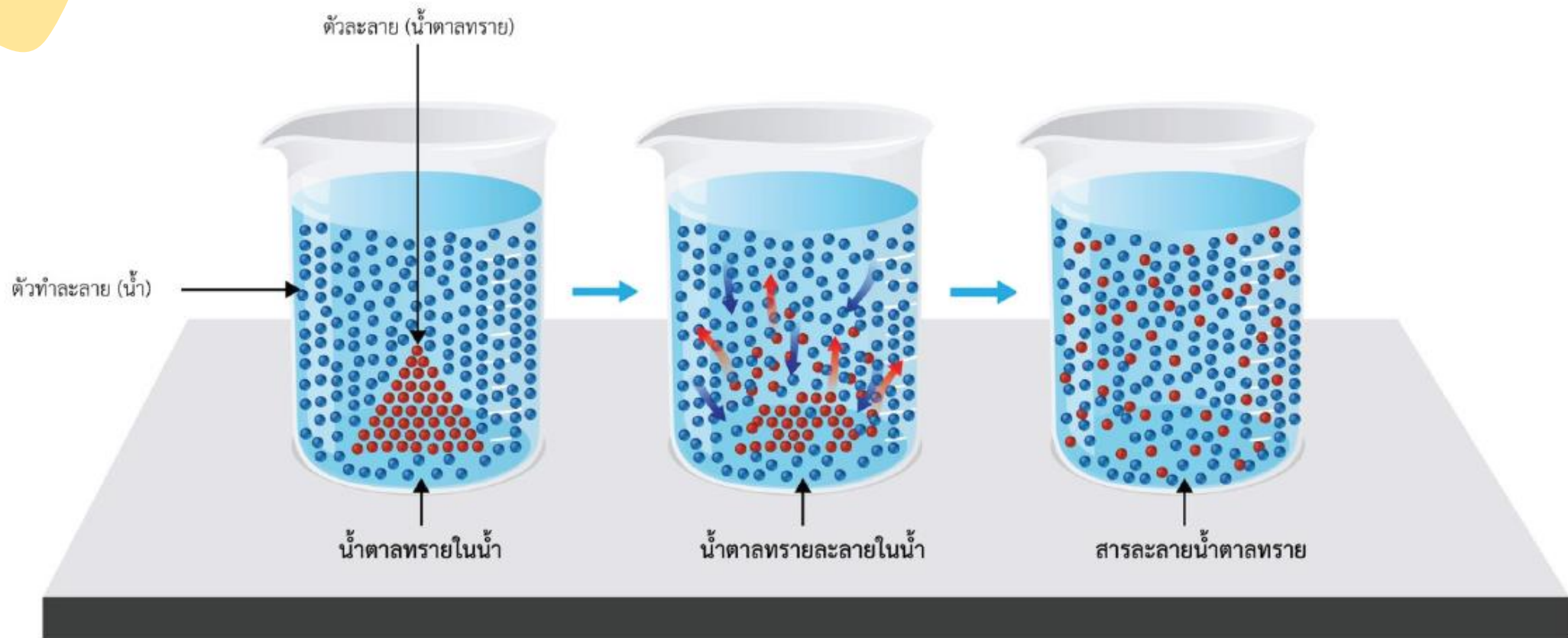

สารละลาย คือ

ภาพที่ 1 การละลายของน้ำตาลทรายในน้ำ

สารละลายที่นักเรียนพบเห็นใน
ชีวิตประจำวันส่วนใหญ่ มีสารใด
เป็นตัวทำละลายที่ดีที่สุด เพราะเหตุใด

สารละลายที่มีน้ำเป็นตัวทำละลาย
ที่นักเรียนรู้จักมีอะไรบ้าง

สรุปบทเรียน

การละลายของสารในน้ำ

สรุปบทเรียน

การละลายของสารในน้ำ อนุภาคของสารที่เป็นตัวละลายจะกระจายตัวอย่างสม่ำเสมอระหว่างอนุภาคของน้ำที่เป็นตัวทำละลาย สารละลายจึงเป็นของผสมเนื้อเดียว

สรุปบทเรียน

ในการระบุตัวทำละลายในสารละลาย พิจารณาจากสถานะและปริมาณของสารองค์ประกอบ สารละลายที่ประกอบด้วยสารที่มีสถานะต่างกัน สารที่มีสถานะเหมือนกับสารละลาย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสารที่มีปริมาณมากที่สุดจัดเป็นตัวทำละลาย ส่วนสารละลายที่ประกอบด้วยสารที่มีสถานะเดียวกัน สารที่มีปริมาณมากที่สุดจัดเป็นตัวทำละลาย

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การใช้ประโยชน์จากตัวทำละลาย
ในการแยกสาร (1)

